

Datum

2 november 2026

Onderwerp

Overzicht wijzigingen VCU 2026/6.0 ten opzichte van VCU 2011/05

Memo

Kenmerk

261030-225-BUR-X

Overzicht van de wijzigingen VCU 2026/6.0 ten opzichte van VCU 2011/05

Voor certificatie-instellingen, certificaathouders en overige belangstellenden

Kernboodschap

VCU 2026/6.0 is breed geactualiseerd. De vernieuwde VCU legt meer nadruk op duidelijke verantwoordelijkheden, aantoonbare risicobeheersing en de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen uitzendorganisatie, inlenende organisatie en uitzendkracht. Ook krijgen systeemborging en het leren van incidenten meer aandacht. De RSU voor Nederland en de werkpostfiche voor België ondersteunen de risicobeheersing en samenwerking in de praktijk.

1. Leeswijzer en afbakening

Dit overzicht ordent de verschillen naar impact: eerst de wijzigingen die de inrichting en werking van het VCU-systeem wezenlijk veranderen, daarna belangrijke aanscherpingen en vervolgens kleinere of redactionele wijzigingen. De aanduidingen zeer groot, groot, middelgroot en beperkt zijn een redactionele impactclassificatie voor dit overzicht. Zij maken geen deel uit van VCU 2026/6.0 of VCU 2011/05 en hebben geen formele certificatiestatus. De vergelijking is gebaseerd op de definitieve teksten van VCU 2026/6.0 en VCU 2011/05. De overgangstermijnen en omzetting van certificaten vallen buiten dit overzicht en worden afzonderlijk geregeld in de overgangsregeling.

Het document is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2: De belangrijkste wijzigingen in één oogopslag
- hoofdstuk 3 t/m 6: Nadere toelichting op de wijzigingen
- hoofdstuk 7: Vergelijking hoofdstukindeling
- hoofdstuk 8: Betekenis van de wijzigingen per doelgroep

Disclaimer: Dit overzicht is niet limitatief en is uitsluitend bedoeld als algemene toelichting op de belangrijkste wijzigingen. Dit document is geen implementatie-instructie. Bij verschillen of onduidelijkheden zijn de officiële teksten van VCU 2026/6.0 en VCU 2011/05 bepalend. Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Belangrijkste wijzigingen in één oogopslag

De tabel geeft de belangrijkste wijzigingen op hoofdlijnen weer. Hoofdstukken 3 tot en met 6 lichten deze wijzigingen nader toe en splitsen deze waar nodig uit naar afzonderlijke onderwerpen.

Let op: de impactclassificatie in deze tabel is een redactionele duiding voor dit overzicht. Zij is niet formeel vastgesteld in VCU 2026/6.0 of VCU 2011/05 en heeft geen zelfstandig certificatie-effect.

Rang	Impact	Hoofdwijziging	Betekenis
1	Zeer groot	VG-risicobeheer wordt een expliciete, zelfstandige pijler	De RSU voor Nederland en de werkpostfiche voor België brengen functie, werkplek, risico's en beheersmaatregelen samen. Voor Nederland is de RSU nieuw; de Belgische werkpostfiche bestond al.
2	Zeer groot	Van losse processtappen naar één aantoonbare keten	Aanvraag, selectie, informatie, instructie, controle en evaluatie worden sterker gekoppeld. De uitzendorganisatie moet de samenhang kunnen aantonen in het dossier.
3	Groot	Sterkere systeemborging en directieverantwoordelijkheid	Interne audits en directiebeoordeling bestonden al, maar zijn explicieter en breder als checklistvragen verankerd. De beoordeling van leidinggevend en intercedenten is expliciet opgenomen.
4	Groot	Uitbreiding en herstructurering van de checklist	De checklist gaat van zes naar acht inhoudelijke hoofdstukken. VG-risicobeheer en arbeidsmiddelen/PBM krijgen een eigen hoofdstuk; VG-bewustzijn wordt afzonderlijk zichtbaar.
5	Groot	Breder leren van gebeurtenissen	Niet alleen ongevallen met verzuim, maar ook bijna-ongevallen en onveilige situaties worden betrokken bij melding, registratie, informatie-uitwisseling, verbetermaatregelen en leren.
6	Middelgroot	Aangescherpte opleiding, voorlichting en instructie	Eisen aan dossiers, basisveiligheid, operationeel leidinggevend, risicovolle taken, intercedenten en leidinggevend zijn duidelijker geordend en aantoonbaar gemaakt.
7	Middelgroot	Bedrijfsgezondheidszorg is breder uitgewerkt	Medische geschiktheid en blootstellingsrisico's blijven herkenbaar. De raadpleging van een gekwalificeerde medische deskundige is als afzonderlijke, beter toetsbare vraag opgenomen.

Rang	Impact	Hoofdwijziging	Betekenis
8	Middelgroot	Certificatieprocedure is geactualiseerd en verduidelijkt	De bestaande certificatieprocedure is geactualiseerd en opnieuw geordend. Onderwerpen zoals eigenaarschap en beheer, toepassingsgebied, certificatie van meerdere vestigingen, certificatieproces, schorsing en intrekking, certificaatgegevens, logogebruik en registratie zijn aangepast of verduidelijkt.
9	Beperkt	Terminologie, definities en redactie zijn geactualiseerd	Begrippen zijn vernieuwd, dubbelingen verminderd en eisen zijn compacter en consistentier geformuleerd.

3. Zeer grote wijzigingen

3.1 VG-risicobeheer krijgt een zelfstandige plaats

- In VCU 2011/05 waren eisen aan risicobeheersing verspreid over verschillende onderdelen van het schema.
- In VCU 2026/6.0 krijgt VG-risicobeheer een zelfstandig hoofdstuk.
- De RSU voor Nederland en de werkpostfiche voor België brengen informatie over functie, werkplek, risico's en beheersmaatregelen samen.

Praktisch gevolg: VG-risicobeheer wordt als afzonderlijk en herkenbaar onderdeel van het VCU-systeem beoordeeld.

3.2 De stappen in het uitzendproces worden sterker met elkaar verbonden

- In VCU 2026/6.0 wordt risico-informatie nadrukkelijker verbonden met selectie, informatie en instructie, controle en evaluatie.
- De samenhang tussen deze stappen moet aantoonbaar zijn in de uitvoering en dossiervorming.

Praktisch gevolg: Aanvraag, selectie, informatie en instructie, controle en evaluatie kunnen niet los van elkaar worden beoordeeld.

4. Grote wijzigingen

4.1 Meer nadruk op de werking van het VG-beheerssysteem en op directiebeoordeling

- VCU 2026/6.0 bundelt beleid, organisatie en directiebetrokkenheid in hoofdstuk 1.
- Interne audits en directiebeoordeling kwamen ook in VCU 2011/05 voor, onder meer in de certificatieprocedure en bij de eisen voor organisaties met meerdere vestigingen. VCU 2026/6.0 neemt deze onderwerpen op als afzonderlijke checklistvragen. Ook de beoordeling van leidinggevend en intercedenten is expliciet opgenomen.

- Daardoor wordt duidelijker en breder toetsbaar dat de uitzendorganisatie de werking van het VCU-systeem periodiek beoordeelt, opvolgt en verbetert.

Praktisch gevolg: De uitvoering, uitkomsten en opvolging van interne audits en directiebeoordeling krijgen nadrukkelijker aandacht in de beoordeling.

4.2 De checklist wordt inhoudelijk opnieuw opgebouwd

- VCU 2011/05 kende zes hoofdstukken: (1) Organisatie, (2) Veiligheids- en gezondheidsbeleid, (3) Vakopleiding, ervaring, VG-opleiding en medische geschiktheid, (4) Aanvraag, selectie, instructie, controle en evaluatie, (5) Ongevallen met verzuim/werkverlet en (6) Bedrijfsgezondheidszorg.
- VCU 2026/6.0 kent acht hoofdstukken: (1) VG-beleid en -organisatie en betrokkenheid van de directie, (2) VG-risicobeheer, (3) Opleiding, voorlichting en instructie, (4) VG-bewustzijn, (5) Aanvraag, selectie, informatie en instructie, controle en evaluatie, (6) Bedrijfsgezondheidszorg, (7) Aanschaf en keuring van arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen en (8) Melden, registreren en leren van ongevallen, bijna-ongevallen en onveilige situaties.
- De nieuwe indeling maakt onderwerpen die eerder verspreid of impliciet waren afzonderlijk zichtbaar en auditbaar.

Praktisch gevolg: De gewijzigde hoofdstukindeling werkt door in bestaande procedures en auditdocumentatie; een één-op-één-omnummering volstaat niet.

4.3 Melding en leren worden verbreed van verzuimongevallen naar VG-gebeurtenissen

- VCU 2011/05 concentreerde zich sterk op ongevallen met verzuim/werkverlet en de ongevallenfrequentie.
- VCU 2026/6.0 spreekt expliciet over ongevallen, bijna-ongevallen en onveilige situaties. Het doel is niet alleen registratie, maar ook leren en verbeteren.
- Daardoor komen ook gebeurtenissen zonder verzuim eerder in beeld als bron voor preventieve maatregelen.

Praktisch gevolg: De verbreding werkt door in meldingscriteria, registraties, informatie-uitwisseling, verbetermaatregelen en terugkoppeling.

4.4 Arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen krijgen een eigen beoordelingsgebied

- In VCU 2026/6.0 bevat hoofdstuk 7 afzonderlijke vragen over het ter beschikking stellen van arbeidsmiddelen en PBM en over periodieke keuring.
- Hierdoor wordt explicieter beoordeeld wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de uitzendorganisatie borgt dat middelen geschikt en tijdig gekeurd zijn wanneer zij deze zelf verstrekt.

Praktisch gevolg: De beoordeling omvat ook de verdeling van verantwoordelijkheden voor het verstrekken, beheren en keuren van arbeidsmiddelen en PBM.

5. Middelgrote wijzigingen

5.1 Opleidings- en bekwaamheidseisen zijn overzichtelijker en dossiergericht

- VCU 2026/6.0 onderscheidt eisen voor operationele uitzendkrachten, operationeel leidinggevenden, specifieke risicovolle taken, intercedenten en leidinggevenden binnen de uitzendorganisatie.
- Het individuele dossier staat centraal bij het aantonen van opleiding, ervaring, kwalificaties en instructie.
- Voorlichting en instructie aan intercedenten en leidinggevenden zijn als afzonderlijke eis herkenbaar gemaakt.

Praktisch gevolg: Per functie en inzet wordt beoordeeld welke kwalificaties vereist zijn en hoe de geldigheid en passendheid daarvan zijn geborgd.

5.2 VG-bewustzijn krijgt een eigen plaats

- Intern VG-overleg bestond al in VCU 2011/05, maar staat in VCU 2026/6.0 als afzonderlijk hoofdstuk VG-bewustzijn.
- De afzonderlijke positionering benadrukt dat veilig en gezond werken niet uitsluitend via procedures en diploma's wordt geborgd, maar ook via periodieke bespreking en betrokkenheid.

Praktisch gevolg: De structurele invulling en aantoonbaarheid van het interne VG-overleg krijgen nadrukkelijker aandacht in de beoordeling.

5.3 Bedrijfsgezondheidszorg wordt completer beschreven

- De bestaande eisen rond medische geschiktheid en blootstellingsrisico's blijven herkenbaar aanwezig.
- De mogelijkheid voor uitzendkrachten om op eigen initiatief een gekwalificeerde medische deskundige te raadplegen bestond ook in VCU 2011/05. In VCU 2026/6.0 is dit als afzonderlijke checklistvraag opgenomen en moeten de mogelijkheid tot raadpleging en de communicatie daarover aantoonbaar zijn geregeld. In Nederland betreft dit een BIG-geregistreerde bedrijfsarts en in België een arbeidsarts.

Praktisch gevolg: Naast functiegerichte medische geschiktheid omvat de beoordeling ook de mogelijkheid tot raadpleging, de communicatie daarover en de praktische afspraken rond bedrijfsgezondheidszorg.

5.4 Evaluatie tijdens en na de uitzending wordt duidelijker onderdeel van de verbetercyclus

- Controle tijdens de uitzending en evaluatie met inlener en uitzendkracht blijven bestaan, maar zijn in VCU 2026/6.0 systematischer gekoppeld aan selectie, instructie en verbetering.
- Verbeterpunten uit evaluaties moeten worden vastgelegd en de uitzendorganisatie moet kunnen aantonen dat de bijbehorende verbeteracties worden opgevolgd.

Praktisch gevolg: De inhoud en opvolging van evaluaties krijgen nadrukkelijker aandacht in de beoordeling.

6. Procedurele en kleinere wijzigingen

6.1 Certificatieprocedure geactualiseerd en verduidelijkt

- De bestaande certificatieprocedure is geactualiseerd en opnieuw geordend. Onderwerpen zoals eigenaarschap en beheer, toepassingsgebied, certificatie van meerdere vestigingen, certificatieproces, schorsing en intrekking, certificaatgegevens, logogebruik en registratie zijn in VCU 2026/6.0 aangepast of verduidelijkt.
- De procedure is daarmee op onderdelen aangepast en duidelijker geordend voor certificatie-instellingen en certificaathouders.

Praktisch gevolg: De gewijzigde hoofdstukindeling en terminologie werken door in procedures, rapportage en certificaatbeheer van certificatie-instellingen.

6.2 Voorwaarden voor certificatie van meerdere vestigingen zijn geactualiseerd

- Multisite-certificatie was in VCU 2011/05 al in een afzonderlijk procedurehoofdstuk geregeld. VCU 2026/6.0 actualiseert en herformuleert deze voorwaarden.
- Centrale aansturing, een gezamenlijk VG-beheerssysteem en aantoonbare interne beoordeling van de betrokken vestigingen blijven belangrijke uitgangspunten.

Praktisch gevolg: Bij certificatie van meerdere vestigingen blijven centrale aansturing en aantoonbare sturing door de hoofdvestiging belangrijke beoordelingspunten.

6.3 Begrippen en taal zijn geactualiseerd

- Afkortingen, definities en begrippen zijn herzien en afgestemd op de nieuwe structuur.
- Vraagstellingen zijn compacter en consistentier geformuleerd. Verouderde formuleringen en toelichtingen zijn waar mogelijk vereenvoudigd.

Praktisch gevolg: De gewijzigde nummering en terminologie werken door in interne documenten en formulieren.

7. Hoofdstukvergelijking

VCU 2011/05	VCU 2026/6.0	Type wijziging	Toelichting
1. Organisatie	1. VG-beleid en -organisatie en directiebetrokkenheid	Gedeeltelijk verplaatst en uitgebreid	Registratie/erkenning blijft; beleid en systeemborging zijn samengebracht.
2. Veiligheids- en gezondheidsbeleid	1. VG-beleid en -organisatie en directiebetrokkenheid	Sterk uitgebreid	Interne audits en directiebeoordeling bestonden al, maar zijn explicieter en breder in de checklist verankerd; beoordeling van leidinggevenden en intercedenten is expliciet opgenomen.
Geen zelfstandig hoofdstuk	2. VG-risicobeheer	Nieuw zelfstandig hoofdstuk	RSU (Nederland) en werkpostfiche (België) ondersteunen de afstemming van informatie over functie, werkplek, risico's en beheersmaatregelen. De RSU is nieuw; de werkpostfiche niet.
3. Vakopleiding, ervaring, VG-opleiding en medische geschiktheid	3. Opleiding, voorlichting en instructie	Herordend en aangescherpt	Dossier, doelgroepen, risicovolle taken en interne voorlichting zijn duidelijker onderscheiden.
Onderdeel van VG-organisatie	4. VG-bewustzijn	Zelfstandig zichtbaar gemaakt	Intern VG-overleg wordt als eigen thema beoordeeld.
4. Aanvraag, selectie, instructie, controle en evaluatie	5. Aanvraag, selectie, informatie en instructie, controle en evaluatie	Inhoudelijk versterkt	Meer samenhang met RSU, dossier en informatie-uitwisseling.
6. Bedrijfsgezondheidszorg	6. Bedrijfsgezondheidszorg	Uitgebreid	De raadpleging van een gekwalificeerde medische deskundige is als afzonderlijke en beter toetsbare vraag opgenomen.
Verspreid in eisen en afspraken	7. Arbeidsmiddelen en PBM	Nieuw zelfstandig hoofdstuk	Verstrekking en periodieke keuring worden expliciet beoordeeld.
5. Ongevallen met verzuim/werkverlet	8. Melden, registreren en leren van ongevallen, bijna-ongevallen en onveilige situaties	Verbreed	Meer gebeurtenissen vallen onder melden en leren; verbeterfunctie staat centraler.

8. Betekenis van de wijzigingen per doelgroep

De wijzigingen hebben voor iedere doelgroep een andere betekenis. Onderstaande aandachtspunten zijn een samenvatting en bevatten geen zelfstandige eisen of overgangstermijnen. Voor de formele eisen is VCU 2026/6.0 bepalend; voor de overgang geldt de overgangsregeling.

Voor certificaathouders

De belangrijkste opgave is de wijzigingen in samenhang te beoordelen. Daarbij gaat het niet alleen om aangepaste onderdelen van de checklist, maar vooral om de aantoonbare samenhang en werking van het VCU-systeem in de praktijk.

Voor certificatie-instellingen

De beoordeling moet aansluiten op de gewijzigde structuur en inhoud van VCU 2026/6.0. Daarbij vraagt naast de aanwezigheid van documentatie vooral de samenhang en aantoonbare werking van het VCU-systeem aandacht.

Voor inleners

Voor inleners is vooral de tijdige beschikbaarheid en afstemming van informatie over functie, werkplek, risico's en beheersmaatregelen van belang. Deze informatie ondersteunt de uitzendorganisatie bij de selectie, informatie en instructie van de uitzendkracht.